

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

26.11.2025. Nr. 6-1/896

**Privātajai pirmsskolas
izglītības iestādei "[..]"**
[e-pasta adrese]

Par nepiederošu personu klātbūtni un kontaktu ar izglītības iestādes audzēkņiem

Tiesībsarga birojs ir saņēmis iesniegumu (reģistrēts 30.10.2025. ar Nr. 1930) par situāciju privātajā pirmsskolas izglītības iestādē "[..]" (turpmāk – Izglītības iestāde). Iesniegumā norādīts, ka Izglītības iestādē ar bērniem kontaktējas persona, kas nav nodarbināta iestādē, proti, Izglītības iestādes direktores vīrs.

Informēju, ka, lai nodrošinātu bērnu aizsardzību un nepieļautu darbā ar bērniem nepiemērotu personu iesaisti, Bērnu tiesību aizsardzības likums nosaka noteiktus ierobežojumus un prasības personām, kuras strādā ar bērniem. Saskaņā ar likuma 72. panta piekto daļu izglītības iestādēs nedrīkst strādāt, veikt brīvprātīgo darbu vai sniegt pakalpojumus personas, kuras:

1. sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas (izņemot gadījumu, ja pēc sodāmības dzēšanas vai noņemšanas Bērnu aizsardzības centrs ir izvērtējis, vai tas nekaitē bērnu interesēm, un atļāvis šīm personām strādāt);
2. sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību – neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
3. kurām tiesa piemērojusi Krimināllikumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus;
4. kurām piemērots naudas sods par administratīvo pārkāpumu – fizisku vai emocionālu vardarbību pret bērnu, un kopš kompetentās institūcijas lēmuma vai tiesas sprieduma spēkā stāšanās nav pagājuši trīs gadi.

Savukārt, ja persona ir sodīta par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 79., 80., 81., 82., 83., 84. un 85. pantā minēto administratīvo pārkāpumu, Alkoholisko dzērienu aprites likuma 14. pantā minēto administratīvo pārkāpumu, par tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču vai elektronisko smēķēšanas ierīču uzpildes tvertņu pārdošanu bērnam, par maznozīmīga miesas bojājuma tīšu nodarīšanu vai par tīšu noziedzīgu nodarījumu (kas nav saistīts ar vardarbību vai bērna dzimumneaizskaramību), iestādes vadītājam ir pienākums izvērtēt, vai persona neapdraud bērna drošību, veselību vai dzīvību.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta ceturto daļu iestādes vadītāja pienākums ir pieprasīt ziņas no Sodu reģistra, lai pārliecinātos par personas atbilstību darbam ar bērniem, un šīs ziņas atkārtoti pārbaudīt ne retāk kā reizi gadā.

Tādējādi valsts, īstenojot bērna aizsardzības politiku, preventīvi ierobežo tādu personu nokļūšanu saskarsmē ar bērniem, kuras varētu apdraudēt viņu drošību. Līdz ar to situācijas, kad ar bērniem nonāk tiešā kontaktā persona, kas nav nodarbināta izglītības iestādē un par kuru nav zināms, vai tā atbilst Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteiktajām prasībām, ir nepieļaujamas un neatbilst bērna vislabākajām interesēm. Tāpat arī vecākiem ir tiesības zināt, kuras personas ikdienā uzturas izglītības iestādē un kontaktējas ar bērniem.

Ja iestādē bija nepiederošu personu saskarsme ar bērniem, aicinu turpmāk nepieļaut, ka personas, kuras nav nodarbinātas Izglītības iestādē un par kurām nav iegūtas likumā noteiktās ziņas par iepriekšējo sodāmību, kontaktējas ar Izglītības iestādes audzēkņiem.

Lūgumu pamatoju ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 65.² panta 3. punktā noteikto tiesībsarga kompetenci sniegt priekšlikumus, kas veicina bērna tiesību ievērošanu.

Ar cieņu

tiesībsardzes pilnvarojumā

Bērnu tiesību nodaļas vadītāja

Laila Grāvere

Kristīna Freiberga

kristina.freiberga@tiesibsargs.lv